

Bruksela, 6 czerwca 2025 r.
(OR. en)

9634/25

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2008/0140(CNS)

ANTIDISCRIM 62
FREMP 145
GENDER 60
JAI 709
MI 350
SOC 335

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Nr poprz. dok.:	9573/25
Dotyczy:	Wniosek dotyczący DYREKTYWY RADY w sprawie wprowadzania w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną – <i>Deбата orientacyjna</i>

W związku z debatą orientacyjną, która ma się odbyć podczas posiedzenia Rady (EPSCO) 19 czerwca 2025 r., delegacje otrzymują w załączeniu notę orientacyjną prezydencji na powyższy temat.

Dyrektywa o równym traktowaniu

2 lipca 2008 r. Komisja przedłożyła Radzie i Parlamentowi Europejskiemu wniosek dotyczący dyrektywy Rady, której celem jest rozszerzenie – na dziedziny inne niż zatrudnienie – ochrony przed dyskryminacją ze względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Proponowana dyrektywa horyzontalna o równym traktowaniu, mająca uzupełnić obowiązujące przepisy UE w tym obszarze¹, zakazywałaby dyskryminacji z wyżej wymienionych względów w następujących dziedzinach: ochrona socjalna, łącznie z zabezpieczeniem społecznym i opieką zdrowotną; edukacja, a także dostęp do towarów i usług, w tym mieszkań. Dyskryminacja ze względu na płeć i pochodzenie rasowe lub etniczne jest już zakazana na szczeblu UE w dziedzinach innych niż zatrudnienie.

2 kwietnia 2009 r. w ramach procedury konsultacji swoją opinię² przyjął Parlament Europejski. Po wejściu w życie Traktatu z Lizbony 1 grudnia 2009 r., wniosek podlega obecnie art. 19 TFUE; wymaga zatem jednomyślności w Radzie, a wcześniej – zgody Parlamentu Europejskiego.

Rada nie była jeszcze w stanie osiągnąć wymaganej jednomyślności w sprawie wniosku przedstawionego prawie siedemnaście lat temu. Najnowsze sprawozdanie z postępu prac³ zostało przedłożone Radzie EPSCO 20 czerwca 2024 r.

Choć znacząca większość delegacji od dawna popiera dyrektywę, zgadzając się z faktem, że ma ona uzupełnić obowiązujące ramy prawne poprzez objęcie wszystkich czterech względów dyskryminacji podejściem horyzontalnym, niektóre inne delegacje wyraziły obawy dotyczące jej zgodności z zasadą pomocniczości i ostatecznych skutków finansowych wniosku.

¹ W szczególności dyrektywy Rady 79/7/EWG, 2000/43/WE, 2000/78/WE i 2004/113/WE.

² Zob. dok. A6-0149/2009. Obecny Parlament wyznaczył na sprawozdawczynię Alice Kuhnke (SE / Grupa Zielonych / Wolne Przymierze Europejskie).

³ 10817/24

Opierając się na długich negocjacjach, Rada nadal podejmowała podczas ostatnich prezydencji skoordynowane wysiłki na rzecz osiągnięcia porozumienia. Podczas kolejnych prezydencji przeprowadzono bardzo kompleksowe preredagowanie wniosku, by zapewnić pewność prawa, wyjaśnić podział kompetencji i dostosować tekst do zasady pomocniczości. Wykreślenie przepisów dotyczących dostępności znacznie ograniczyło skutki finansowe dyrektywy. Kompromisowe rozwiązania wypracowane w Radzie, zwłaszcza podczas prezydencji belgijskiej wiosną 2024 r., umożliwiły prawie wszystkim państwom członkowskim poparcie dyrektywy.

Przypomina się, że w ciągu ostatniego roku duża większość państw członkowskich wyraźnie i wielokrotnie wyrażała poparcie dla porozumienia w sprawie tego dawno złożonego wniosku, uznając, że jest on odpowiedni, konieczny i na czasie⁴.

Polska prezydencja zamierzała przyspieszyć dyskusje z myślą o doprowadzeniu do możliwie jak najszybszego przyjęcia dyrektywy. Jednak wobec braku dodatkowych propozycji redakcyjnych ze strony państw członkowskich, które mają zastrzeżenia co do nierozstrzygniętych kwestii, prezydencja nie była w stanie zaproponować nowego tekstu kompromisowego i zapewnić jednomyślności w Radzie.

Komisja przez długi czas popierała poszukiwanie kompromisu, podtrzymując jednocześnie na tym etapie zastrzeżenie weryfikacji do wszelkich zmian wprowadzonych do pierwotnego wniosku. W swoim programie prac na 2025 r., opublikowanym 11 lutego 2025 r., Komisja ogłosiła zamiar wycofania wniosku dotyczącego dyrektywy o równym traktowaniu.

⁴ Posiedzenia Rady EPSCO 7 maja 2024 r., 20 czerwca 2024 r. i 2 grudnia 2024 r.

Na posiedzeniu Rady do Spraw Ogólnych 25 lutego dziewięć państw członkowskich wezwało Komisję do ponownego rozważenia swojego zamiaru wycofania wniosku. Ten sam pogląd wyraziło 13 państw członkowskich na posiedzeniu Rady EPSCO 10 marca.

W świetle tych wydarzeń, w tym dyskusji na forum Rady EPSCO, państwa członkowskie są proszone o zastanowienie się nad następującymi kwestiami:

- 1) W kontekście niedawnego ogłoszenia przez Komisję Europejską zamiaru wycofania wniosku, czy nadal uważają Państwo, że wymagana większość w Radzie jest osiągalna i czy chcieliby Państwo nadal pracować nad tekstem kompromisowym?
 - 2) Jeśli nie, czy chcieliby Państwo zachęcić Komisję do przygotowania nowego wniosku, który skutecznie uwzględniałby cele pierwotnego wniosku i ustanawiałby spójne antydyskryminacyjne ramy legislacyjne w UE?
-